

Huấn luyện trên biển: Cadet học nghề như thế nào trong những chuyến đi biển đầu tiên?

Daide Ramponi

Tên tôi là **Daide Ramponi**, 21 tuổi. Tôi xin chia sẻ hành trình khám phá thế giới hàng hải đầy hấp dẫn, những kiến thức, trải nghiệm và sự tiến bộ của bản thân trên con đường trở thành chuyên gia trong lĩnh vực hàng hải.

Trước khi trở thành thuyền trưởng, máy trưởng hay thậm chí là thuyền phó ba, tất cả đều bắt đầu với vị trí **cadet (thực tập sỹ quan)** – thành viên trẻ nhất trên tàu nhưng đảm nhận một vai trò vô cùng quan trọng: **học hỏi**.

Thời gian thực tập trên tàu chính là **cầu nối giữa giảng đường và buồng điều khiển**, nơi những kiến thức học được tại các trường hàng hải được kiểm chứng bằng môi trường thực tế với nước biển, thép và sóng gió. Đối với nhiều người, đây là sự pha trộn giữa hào hứng, áp lực và những bài học có thể thay đổi cả cuộc đời – đồng thời đặt nền móng cho toàn bộ sự nghiệp hàng hải sau này.

 Trong bài viết này, tôi sẽ cùng bạn tìm hiểu:

- Cách cadet kết hợp kiến thức học thuật với kinh nghiệm thực tế.
- Vai trò hướng dẫn của các sỹ quan và thuyền viên giàu kinh nghiệm.
- Những lĩnh vực học tập quan trọng: công việc thường nhật, hàng hải và ứng phó khẩn cấp.

- 🍷 Những khó khăn mà cadet thường gặp trong chuyến đi biển đầu tiên.
- 💡 Những lời khuyên thực tế giúp cadet tận dụng tối đa thời gian thực tập trên biển.

Nếu bạn đang chuẩn bị cho chuyến đi đầu tiên, đang hướng dẫn một cadet, hoặc đơn giản là muốn tìm hiểu cách một người đi biển được đào tạo và trưởng thành, thì bài viết này dành cho bạn.

🎓 **Từ giảng đường đến cánh gà buồng lái: Vì sao thời gian đi biển lại quan trọng?**

Mọi người làm nghề hàng hải đều bắt đầu bằng chương trình đào tạo chính quy. Tại trường hàng hải, học viên được học:

- Các nguyên lý hàng hải.
- Quy tắc quốc tế về phòng ngừa đâm va (COLREGs).
- Các hệ thống máy móc trên tàu.
- Luật hàng hải và an toàn.
- Khí tượng hàng hải.
- Xếp dỡ và khai thác hàng hóa.

Tuy nhiên, **lý thuyết thôi là chưa đủ để điều khiển một con tàu**. Vì vậy, hầu hết các quốc gia đăng ký tàu và các chương trình đào tạo tuân thủ Công ước STCW đều yêu cầu học viên phải có thời gian thực tập trên biển, thường từ 6 đến 12 tháng, trước khi được cấp giấy chứng nhận khả năng chuyên môn.

🌟 **Chính thời gian đi biển là lúc biến kiến thức thành kỹ năng.**

Trên tàu, cadet được trải nghiệm:

- Nhịp sống thực tế của một con tàu.
- Làm việc nhóm trong môi trường áp lực cao.
- Trực tiếp sử dụng các thiết bị và hệ thống thực tế.

Không một buồng mô phỏng nào có thể tái hiện được cảm giác của một ca trực đêm giữa biển động.

👤 **Người hướng dẫn trên tàu: Học hỏi từ những người đi trước**

Hỏi bất kỳ sĩ quan giàu kinh nghiệm nào rằng họ học được nhiều nhất từ đâu, rất nhiều người sẽ trả lời: **"Từ người hướng dẫn của mình."** Đối với các cadet, các sĩ quan cấp trên không chỉ là người giám sát mà còn là người thầy, là hình mẫu nghề nghiệp và đôi khi là người cứu mạng họ.

🏠 **Ai là người hướng dẫn cadet ở trên tàu?**

Cadet thường được phân công cho:

- Một sĩ quan phụ trách huấn luyện hoặc người hướng dẫn được chỉ định (thường là Thuyền phó 2 hoặc Thuyền phó 3).
- Một sĩ quan máy phụ trách (đối với cadet máy).
- Thuyền trưởng, người ký xác nhận thời gian đi biển và các báo cáo đánh giá.

Một người hướng dẫn tốt không chỉ giao việc mà còn giải thích vì sao phải làm, kiên nhẫn sửa lỗi và chia sẻ những kinh nghiệm thực tế mà không cuốn sổ tay nào có.

 Chia sẻ của một Thuyền phó ba: "Cadet giỏi nhất là những người luôn đặt câu hỏi – và không ngại thừa nhận rằng mình chưa biết."

Học bằng cách thực hành

Cadet được kỳ vọng sẽ:

- Quan sát các hoạt động.
- Hỗ trợ các công việc hàng ngày.
- Hoàn thành các checklist và biểu mẫu được giao.
- Ghi chép nhật ký huấn luyện được người hướng dẫn xác nhận.

Lời khuyên

Cadet nên **luôn mang theo một cuốn sổ tay** để ghi lại các quy trình làm việc, các câu lệnh liên lạc vô tuyến hoặc thông số kỹ thuật của máy móc. Rất nhiều bài học quý giá xuất hiện trong những tình huống bất ngờ.

Học các công việc thường nhật và ứng phó với khẩn cấp

Cuộc sống trên biển luôn có tính tổ chức. Mỗi con tàu đều vận hành theo những quy trình và lịch trình cố định, vì vậy cadet cần nhanh chóng thích nghi với nhịp sinh hoạt trên tàu.

Công việc hàng ngày

Cadet boong thường:

- Tham gia họp an toàn vào buổi sáng.
- Hỗ trợ ghi nhật ký và trực ca buồng lái.
- Tham gia làm dây, thả neo và làm hàng.
- Học sử dụng các hệ thống dẫn đường như: ECDIS, Radar, AIS

Cadet máy:

- Tham quan buồng máy.
- Tìm hiểu chức năng của các Bơm, máy phát điện, hệ thống làm mát, hệ thống bôi trơn v.v.
- Tham gia các công việc bảo dưỡng hàng ngày.
- Theo dõi và ghi chép các thông số vận hành.

 Một số tàu còn luân chuyển cadet giữa bộ phận boong và máy để có cái nhìn toàn diện hơn về hoạt động của tàu.

Thực tập khẩn cấp và các giao thức an toàn

Cadet bắt buộc phải tham gia:

- Thực tập chữa cháy (bao gồm sử dụng vòi chữa cháy và thiết bị thở).
- Thực tập bỏ tàu (hạ xuống cứu sinh, sử dụng vô tuyến khẩn cấp).
- Thực tập cứu người rơi xuống biển.

- Huấn luyện vào không gian kín.

⚠️ Chính trong các tình huống khẩn cấp mới thể hiện chất lượng của việc huấn luyện. Một cadet hoảng loạn có thể gây nguy hiểm cho cả tập thể. Ngược lại, một cadet bình tĩnh và biết tuân thủ mệnh lệnh sẽ trở thành một thành viên đáng tin cậy của thủy thủ đoàn.

Thực tế không hề dễ dàng: Những khó khăn cadet thường gặp

Không phải mọi chuyến thực tập đều "thuận buồm xuôi gió". Nhiều cadet cho biết chuyến đi đầu tiên là khoảng thời gian khó khăn nhất nhưng cũng đáng nhớ và ý nghĩa nhất trong cuộc đời thuyền viên.

1. 😞 **Sốc văn hóa và cảm giác cô lập**

- Tàu thường có thuyền bộ đa quốc tịch. Cadet phải thích nghi với ngôn ngữ, văn hóa và hệ thống cấp bậc mới.
- Thời gian làm việc dài, internet hạn chế và xa gia đình khiến nhiều người cảm thấy cô đơn.
- Ban đầu, cadet thường có cảm giác mình là "người ngoài".

Lời khuyên

Hãy tham gia các hoạt động của tàu, trò chuyện với mọi người, cố gắng giữ liên lạc với gia đình, dù chỉ bằng một email mỗi tuần.

2. 😫 **Mệt mỏi và làm việc theo ca**

- Trục đêm, giờ ăn thất thường, giấc ngủ bị gián đoạn là một phần của cuộc sống trên tàu.
- Các cadet mới đều gặp phải tình trạng kiệt sức về thể chất và tinh thần.

Lời khuyên

- Uống đủ nước, tranh thủ ngủ ngắn hợp lý, tiếp xúc với ánh sáng mặt trời khi được nghỉ.

3. 🙋 **Thiếu sự hướng dẫn**

Không phải con tàu nào cũng có văn hóa huấn luyện tốt. Một số cadet phải tự tìm hiểu, ít được hướng dẫn, thiếu sự hỗ trợ cần thiết.

🔗 Nếu cảm thấy không an toàn hoặc không được hỗ trợ, hãy mạnh dạn lên tiếng. Hầu hết các công ty quản lý tàu đều có kênh tiếp nhận phản hồi của cadet hoặc có DPA (Designated Person Ashore) để giải quyết các vấn đề này.

Những lời khuyên giúp kỳ thực tập thành công

Nếu bạn đang chuẩn bị cho chuyến đi đầu tiên của mình thì dưới đây là những chiến lược rút ra được từ kinh nghiệm của những học viên hoặc sỹ quan đi trước:

1. Chuẩn bị hành lý thông minh

Hãy mang theo:

- PPE cá nhân (găng tay, kính bảo hộ, giày bảo hộ).

- Sổ tay và các checklist về huấn luyện đã in ra.
- Đồ ăn nhanh (mì gói), đồ dùng vệ sinh cá nhân và các hình ảnh của gia đình.
- Đèn pin cầm tay, dụng cụ đa năng, pin sạc dự phòng.

2. Ghi chép mọi thứ

- Viết nhật ký hằng ngày về những gì học được.
- Ghi lại các quy trình quan trọng: cách điều chỉnh Radar; chuẩn bị vào kết; khởi động máy chính.
- Xin ký xác nhận Sổ ghi nhận huấn luyện (TRB) thường xuyên.

 Việc ghi chép không chỉ để phục vụ cho kỳ thi mà còn giúp ghi nhớ và tạo sự tự tin.

3. Chủ động giao tiếp

- Hỏi khi chưa rõ.
- Tích cực tham gia các cuộc họp an toàn.
- Xung phong nhận các công việc nhỏ.

 Chính những việc nhỏ thường dẫn đến những bài học lớn.

4. Quản lý áp lực và kỳ vọng

Bạn **không được kỳ vọng phải biết hết mọi thứ**. Đừng so sánh bản thân với người khác. Hãy tập trung vào từng thành công nhỏ như thao tác được hải đồ, thắt đúng một nút dây, phát hiện ra được một hư hỏng.

 Hãy nhớ: **Mục tiêu không phải là sự hoàn hảo, mà là sự tiến bộ mỗi ngày.**

Vì sao huấn luyện cadet vẫn quan trọng trong thời đại số?

Trong thời đại các con tàu trở nên thông minh và tự động hóa, nhiều người đặt câu hỏi: **Liệu tương lai còn cần thực tập cadet không?** Câu trả lời là: **Chắc chắn là có.**

Bởi vì:

- Tàu vẫn cần con người để bảo trì thiết bị.
- Máy móc có thể giám sát nhưng con người mới là người ra quyết định và ứng phó.
- Một cadet được huấn luyện tốt sẽ trở thành một sĩ quan tự tin, và sau này là một thuyền trưởng giỏi.

Thực tập trên tàu không chỉ giúp phát triển kỹ năng chuyên môn mà còn hình thành bản lĩnh, tinh thần trách nhiệm và khả năng làm việc trong môi trường thực tế.

Kết luận: Từ Cadet đến một Sĩ quan đủ năng lực

Mọi sĩ quan đều từng là cadet và mọi cadet đều bắt đầu bằng câu nói: **"Tôi chưa biết."** Chính sự khiêm tốn, ham học hỏi và tinh thần làm việc nghiêm túc là nền tảng giúp họ trưởng thành trên biển.

Những điểm cần ghi nhớ

- Thời gian đi biển biến kiến thức thành kinh nghiệm thực tế.
- Người hướng dẫn có vai trò quyết định đối với sự phát triển của cadet.

- Cadet học hiệu quả nhất thông qua **tham gia trực tiếp và ghi chép đầy đủ**.
 - Chuyến đi đầu tiên luôn có nhiều thử thách nhưng cũng là cơ hội để trưởng thành nhanh nhất.
 - Chương trình thực tập (Cadetship) vẫn là nền tảng quan trọng nhất trong đào tạo nguồn nhân lực hàng hải.
-